

Likabehandlingsplan för Lillgården och Mellangårdens förskolor i Ale Södra skolområde 2008

Handlingsplan mot diskriminering och annan kränkande behandling

Uppdraget att motverka kränkande behandling är en del av det demokratiska uppdraget. Detta hänger i sin tur samman med hela förskolans och skolans verksamheter.

Denna handlingsplan omfattar arbetet med att motverka alla former av kränkande behandling och omfattas av alla i förskolan och grundskolan. Detta är en strategi för hur vi ska arbeta för att tidigt upptäcka, stoppa och förebygga mobbning, sexuella trakasserier och all annan kränkande behandling i Ale Södra skolområde

Det åvilar på rektor/förskolechef att ansvara för att all personal, elever och föräldrar känner till denna handlingsplan. Det ligger också på rektor/förskolechef att ansvara för att handlingsplanen efterlevs och att detta arbete kontinuerligt följs upp och utvärderas.

Birgitta Runge
Områdeschef
Ale södra skolområde

Reviderad 2007-10-15

Likabehandlingsplan

Skolans uppdrag

Förskolans och skolans uppdrag definieras i flera lagar och i läroplanen. Nedan finns utdrag ur dessa texter som specifikt handlar om demokratisk fostran, likabehandling och respekt för varandra.

Skollagen 1 kap 2 §

Verksamheten i skolan skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom skolan skall främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. Särskilt skall den som verkar i skolan bemöda sig om att hindra varje försök från elever att utsätta andra för kränkande behandling.

Den som verkar i skolan ska därför

1. främja jämställdhet mellan könen samt
2. aktivt motverka alla former av kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden.

Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever innebär

- förbud mot diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder (§ 9 och § 10)
- förbud mot annan kränkande behandling (§ 13)
- krav på likabehandlingsplan för varje enskild verksamhet (§ 6)
- det är förskolan och skolans skyldighet att förebygga, förhindra och utreda diskriminering och annan kränkande behandling (§7 och §8)
- om förskolan/skolan inte kan visa att man vidtagit alla skäligen åtgärder blir huvudmannen skyldig att betala skadestånd (§19)

(SFS 2006:67)

Läroplanen för förskolan

Alla som arbetar i förskolan skall

- visa respekt för individen och medverka till att det skapas ett demokratiskt klimat i förskolan, där samhörighet och ansvar kan utvecklas och där barnen får möjlighet att visa solidaritet
- stimulera barnens samspel och hjälpa dem att bearbeta konflikter samt reda ut missförstånd, kompromissa och respektera varandra.

(Lpfö 98)

Läroplanen för grundskolan och frivilliga skolformerna

Skolan skall främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse... Ingen skall i skolan utsättas för mobbing. Tendenser till trakasserier skall aktivt bekämpas.

Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser.”

(Lpo 94 och Lpf 94))

Särskilt bör påpekas att Brottsbalken(1962:700),Svea Rikes lag även gäller inom förskola och skola

Vidare används allehanda ord i lagtexterna som bör definieras.

Diskriminering:

Ett barn eller elev får inte missgynnas genom särbehandling på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder

Annan kränkande behandling:

Annan kränkande behandling är ett samlingsbegrepp för olika former av kränkningar. Kränkningarna kan vara

- fysiska (t.ex. att bli utsatt för slag och knuffar)
- verbala (t.ex. att bli hotad eller kallad hora, bög eller fettso)
- psykosociala (t.ex. bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning)
- text- och bildburna (t.ex. klotter, brev och lappar, e-post sms och mms)

En kränkning kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande dvs mobbning.

Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde.

Verksamhetens värdegrund

Förskolans och skolans verksamhet regleras som sagts ovan av lagar och läroplaner. I dessa beskrivs den värdegrund som verksamheten skall stå på. Förskolan och skolan skall gestalta och förmedla demokratiska värderingar, människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet med svaga och utsatta.

Detta arbete sker kontinuerligt och de enskilda enheterna arbetar utifrån sina förutsättningar.

Värme, trygghet och näring:

- Vi vill samarbeta med hemmen när det gäller barnens fostran och med föräldrarna diskutera regler och förhållningssätt i förskolan
- Visa varandra ömsesidig respekt så förskolans mål kan förverkligas.

Gemenskap, respektera omgivningen:

- Vi ska sträva efter att varje barn utvecklar förståelse för att alla människor har lika värde oberoende av kön, social eller etnisk bakgrund och visa respekt för allt levande och omsorg om sin närmiljö.

Lustfyllt lärande, "En förskola i rörelse"

- Vi stimulerar barnen att röra sig i planerade och fria aktiviteter i närmiljön. Att röra kroppen stimulerar knoppen!
- Vi tar tillvara barnens spontana frågor och funderingar och utvecklar dessa.

Lillgårdens och Mellangårdens strategier och arbete med likabehandlingsplanen

Vara uppmärksam och närvarande så att alla tendenser till diskriminering, trakasserier och kränkande behandling inte uppstår.

För att förebygga detta skall det vara en återkommande punkt på varje avdelnings avdelningsmöten.

Vi utvärderar detta på utvecklingssamtal, intervjufrågor till barn och genom den årliga enkäten som görs varje år till 5-åringar och dess föräldrar.

Vid upptäckt vuxen- barn situation är det varje vuxens skyldighet att ta upp det vid första bästa tillfälle (utan barn) och upptäckaren sparar sin minnesanteckning.

Vid upprepade tillfälle går det vidare till arbetsledning som snarast tar ett samtal med den berörde. Efter samtal informeras arbetsgrupp och föräldrar. Uppföljningssamtal mellan personal och arbetsledning fortsätter och dokumenteras. Vid fortsatta problem kontaktas experthjälp tex. EHT(elevhälsoteam), personalavdelning mm.

Vid barn- barn situation, samtal med barn-barn utifrån barnens mognad. Vid upprepade tillfällen kontaktas vårdnadshavarna till de berörda barnen. Kontakten tas och skall dokumenteras. Om problem kvarstår skall åtgärdsprogram upprättas. Vid fortsatta problem kontaktas experthjälp ex. EHT.

Vi förankrar och kvalitetssäkrar Likabehandlingsplanen

Föräldrar:

I skolrådet tas planen upp för synpunkter.

Pedagogerna presenterar planen för föräldrarna på föräldramöte.

Planen skall finnas i avdelningarnas demokratipärm.

Brev hem med en förkortad version av lagtexten till alla nya föräldrar.

Barn:

Pedagogerna samtalar om likabehandlingsplanen på barns nivå genom samtal, lek, sagor, rollspel m.m

Personal:

Planen diskuteras i varje arbetslag på varje avdelningsmöte.

Vikarie, nyanställd personal, VFU- och övriga studenter informeras om planen av lagledarna

Likabehandlingsplanen finns i respektive avdelnings Demokratihandbok och i vår Krispärm.

AKTIVITET	ANSVARIG
Likabehandlingsplanen följs upp årligen utvärderas och revideras varje höst.	Förskolechef, skolråd och lagledargrupp
Kommunens eller vår egna enkät till föräldrar/barn	Barn och ungdomsförvaltningen Förskolechef
Genomgång och analys av enkät	Skolråd och lagledargrupp
Återkoppling till föräldrar och barn om enkät	Arbetslaget
Personal, barn och föräldrar skall känna till vad som står i likabehandlingsplanen	1.Förskolechef informera på första APT på hösten 2.personlen informerar barn och föräldrar på hösten.

Att förebygga diskriminering och annan kränkande behandling

Förebyggande åtgärder.

Basen för det förebyggande arbetet sker i mötet mellan barn och vuxna. I enlighet med läroplanernas grundläggande värden och strävansmål för normer och värden arbetar vi med demokratiska värderingar, respekt för människovärdet och god kamratskap. Men vad som är viktigare är att personalen, i den dagliga verksamheten, förmedlar verksamhetens värdegrund i alla möten med barnen/eleverna.

All personal, barn och föräldrar skall känna till handlingsplanen mot kränkande behandling.

Till förskole- och skolverksamheten finns även ett elevhälsoteam som arbetar förebyggande med exempelvis utbildning av personal i förhållningssätt till barn, handledning.

Ett visst förebyggande arbete är lika oberoende av barnens ålder, som exempelvis:

- gemensamma tydliga regler
- vuxna ingriper vid olämpligt beteende
- individuella utvecklingsplaner
- utvecklingssamtal
- portfolioarbete
- medinflytande och ansvar utifrån ålder och mognad i det som rör den fysiska och psykiska arbetsmiljön
- skolråd
- gott samarbete mellan förskolans olika professioner
- gott samarbete mellan förskolan och andra myndigheter
- vi kartlägger våra barngrupper för att garantera att alla barn blir sedda, hörda ,bekräftade och att man har lekkamrater(se bilaga1 relationsanalys och kontaktbarometer-barngrupp)

Utöver det grundläggande arbetet bedriver de olika enheterna mer specialiserat arbete beroende på barnens ålder. Ett urval av arbetsformer är:

- enkäter och intervjuer med barn och föräldrar kring trivsel
- trivselregler
- inskolning och överlämningar mellan yngre och äldre avdelningar och till förskoleklass. Dokument skall finnas som visar hur det här arbetet går till.(se bilaga 2)
- Personal skall alltid finnas nära barnen.
- temaarbete
- samtal kring vår värdegrund utifrån barnens mognad skall ingå i det dagliga arbetet.
- Ny personal skall ha en mentor att kunna diskutera de här frågorna med.

Förebyggande arbete sker också i det medarbetarsamtal förskolechef har med personal och i den kompetensutveckling som ges till all personal gällande barn med särskilda behov, barn med diagnos, kommunikation, kriser i barns liv och genusfrågor.

Upptäcka diskriminering och annan kränkande behandling.

Ett viktigt moment för att kunna upptäcka diskriminering och annan kränkande behandling är att sträva efter en god miljö med ett varmt och öppet klimat, där det finns tillit mellan barn, personal och föräldrar. All personal på förskolan har en mycket viktig funktion att fånga upp signaler i förskolemiljön. All personal skall rapportera om de uppfattar diskriminering eller annan kränkande behandling. Om det bara är barn inblandade har förskolepersonalen ansvar för att saken utreds. I de fall då personal är inblandad i diskriminering eller kränkande behandling skall personalens chef ansvara för att saken utreds.

För att upptäcka diskriminering och annan kränkande behandling i förskola används följande arbetssätt:

- alltid personal nära barnen
- tydlighet i vem man skall vända sig till i oro eller bekymmer
- tydlig kontaktinformation för alla familjer
- samtal med barnen om hur de trivs i förskolan
- utvecklingssamtal
- trivselenkäter

Till dig som förälder

Om du som förälder misstänker att ditt barn eller någon annans barn utsätts för kränkande behandling på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion, sexuell läggning eller funktionshinder prata alltid med personalen eller förskolechef.

Repressalier

Ett barn får inte utsättas för repressalier på grund av att du som förälder anmält eller påtalat något i strid mot lagen. Ej heller om ni har medverkat i en utredning enligt lagen.

Att utreda diskriminering och annan kränkande behandling

I det dagliga arbetet med barnen uppmärksammar vi när barn utsätts för kränkande behandling. Eftersom vi vuxna har ansvar för alla våra barn agerar den vuxne som är i närheten och ser till att de barn som utfört kränkningen förstår den felaktiga handlingen.

Vuxna har ett särskilt ansvar för att barn inte utsätts för kränkningar av den vuxne på förskolan.

Barn-Barn

Se till att de barn som är inblandade i händelsen får upprättelse, genom tröst och genomgång av det som inträffat.

Använd följande 5-frågors modell.

1. Vad var det som hände?
2. Vad tänkte du?
3. Vad kände du?
4. Hur önskar du att det ska vara mellan er?
5. Vad är du beredd att bidra med nu?

Efter bedömning av händelsens art, samt barnets ålder och mognad informeras vårdnadshavaren av ansvarig pedagog.

Vid upprepade tillfällen eller riktad mot ett och samma barn skall lagledaren informeras och beslut om åtgärd tas gemensamt med de berörda. Detta skall dokumenteras.

Om problemet kvarstår skall åtgärdsprogram upprättas (handläggning av ärende rörande diskriminering, trakasserier och annan behandlig bilaga 3).

Dokumentationen förs vidare till förskolechef som förvarar dokumentationen i låst skåp och det kommer att följa med barnet till skolan.

Vid fortsatta problem tas kontakt med elevhälsoteamet för konsultation.

Utredningen ska belysa allsidigt vad som inträffat och omfatta både den som blivit utsatt och den som utövat kränkningen.

Vuxen-Barn

- Om vi ser att någon vuxen (personal eller förälder) kränker ett barn måste vi uppmärksamma det och reagera.
- Ta den vuxne åt sidan och påpeka det olämpliga beteendet. (HUR TÄNKTE DU?)

Vid upprepade tillfällen skall förskolechef informeras. Förskolechef tar snarast ett samtal med den berörde. Förskolechef ansvarar för utredning och åtgärderna.

Åtgärderna skall dokumenteras.

Utredningen sker alltid med största möjliga hänsyn till den utsatte och övriga inblandade.

Vid varje fall görs en bedömning av hur allvarlig kränkningen är och om anmälan till socialtjänsten och / eller polis skall göras.

Att åtgärda diskriminering och annan kränkande behandling

Rutiner finns för hur enheten agerar när diskriminering, trakasserier och/eller annan kränkande behandling förekommit i t ex åtgärdsprogram och handlingsplaner (se bilaga 4).

Åtgärder grundas på vad som skett i det enskilda fallet och som regel riktas dessa till såväl det barn som har blivit utsatt som den som diskriminerat, trakasserat och/ eller kränkt någon. Detta sker t.ex. genom samtal enligt handlingsplaner och ovan nämnda handlägningsblankett (se bilaga 4).

Åtgärder på individnivå syftar till att avhjälpa akuta situationer och att skapa mer långsiktiga lösningar. Dessa åtgärder kan bestå av t e x

- jagstärkande samtal
- stödsamtal
- handledning
- information.

Utifrån de enskilda fallen ska alltid överväganden göras om åtgärder också bör vidtas i syfte att förändra förhållandena på grupp- och organisationsnivå.

Detta kan t.ex. utgöras av

- värdegrundsarbete
- föräldra-/avdelningsmöte
- information om funktionshinder
- temaarbete
- avdelnings/förskolebyte.

Åtgärderna dokumenteras på bifogad blankett, följs upp och utvärderas samt förvaras på varje enhet.

I de fall då enheten inte själv har den nödvändiga kompetensen eller befogenheterna för att klara upp en situation tar vi hjälp utifrån. Förskolechef ansvarar för kontakter med övriga aktörer t ex IFO, Polis och BUP.

UTVÄRDERING

Likabehandlingsplanen kommer att utvärderas varje år i augusti på personalens arbetsplatsträffar i form av tvärgruppsdiskussioner och på skolrådet med hjälp av dokumentation från de här mötena reviderar lagledarna ihop med förskolechef likabehandlingsplanen under oktober månad. Förskolechef har ansvaret att det här blir gjort.

I enskilda fall är det viktigt att man har en diskussion om alla parter tycker att planen fungerar bra och dokumenterar för att ändra eller lägga till när vi gör revidering.

Handläggning av ärenden rörande diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling

Datum:

Handläggare:

Person som blivit utsatt:

Person/er som utövat kränkningen:

Ansvarig chef

Övrig personal som arbetar med ärendet

Utredning av det som skett:

Lämnas härefter till chefen

Datum	Åtgärder	Överenskommelser	Ansvarig
Datum	Uppföljn 1/nya åtgärder	Överenskommelser	Ansvarig

Datum	Uppföljn 2/ nya åtgärder	Överenskommelser	Ansvarig

Övrigt: